

ĮVAIRIŲ VEISLIŲ KIAULIŲ SUDERINAMUMAS, TAIKANT PAPERASTĄ IR SUDĖTINGĄ KRYŽMINIMĄ

Janina Kriauzienė¹, Vilius Rekštys²

¹Lietuvos veterinarijos akademija, Tilžės g. 18, LT – 3022 Kaunas, tel.: 8-37 36 35 75.

²Valstybinė kiaulių veislininkystės stotis, LT – 5125 Baisogala, tel.: 8-37 65 846.

Santrauka. Straipsnyje pateikti ir aptarti paprasto ir sudėtingo kryžminimo rezultatai kiaulių reprodukcinė, penėjimosi ir mėsinė savybių atžvilgiu. Nustatyta, kad heterozė būdinga ne kiekvienam veislių deriniui ir kryžminant pasireiškia ne kiekvieno ūkiškai naudingo požymio heterozė. Skirtingų veislių mišinimas ne visada padidina paršavedžių visumą, bet beveik visada turi teigiamos įtakos paršelių išsivystymui. Atjunkomi dviejų veislių mišrūnai sveria 8,1–25,6 % daugiau negu grynaveisliai paršeliai.

Mišrinimas daro teigiamą įtaką kiaulių penėjimosi ir mėsinėms savybėms. Šių požymių atžvilgiu heterozė ryškiausia, kai mišrinamos trys veislės. Trijų veislių mišrūnų, palyginti su grynaveisliais, 16,3–25,4 % geresnės penėjimosi savybės, plonesni lašiniai ties 6–7 šonkauliu, didesnis ilgiausiojo nugaros raumens plotas ir raumeningumas. Ypač ryškus heterozės efektas gautas kryžminant F₁ kartos Vokietijos landrasų ir Švedijos jorkšyrų (VL x ŠJ) mišrūnes su diurokų veislės kuiliais. Tokio trijų veislių mišrinimo rezultatas – vidutinė 11,2 paršelio vada, kurios kiekvienas paršelis sveria vidutiniškai po 1,64 kg. Tokie hibridiniai paršeliai per parą priauga po 988 g, 100 kg jie sveria po 156 dienų, jų raumeningumas – 54,7 %.

Raktažodžiai: veisimo metodai, kryžminimas, hibridizacija, hibridai, grynasis veisimas, heterozė, veislė, reprodukcinės, penėjimosi, mėsinės savybės.